

Số: 17/2023/QĐST-DS

TP.Hải Dương, ngày 06 tháng 12 năm 2023.

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HẢI DƯƠNG, TỈNH HẢI DƯƠNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán-Chủ tọa phiên họp: Bà **Phạm Thị Khánh Thiện**

Thư ký phiên họp: Bà **Triệu Thị Loan**.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương tham gia phiên họp: Bà **Lê Phương Dung** – Kiểm sát viên.

Ngày 06 tháng 12 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương mở phiên họp công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 110/2023/TLST-VDS ngày 16 tháng 10 năm 2023 về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự hoặc là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 60/2023/QĐST-VDS ngày 01 tháng 12 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu:* Ông Lê Văn M, sinh năm 1969;

ĐKKHKT và hiện cư trú tại: Khu K, phường N, thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương. (có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp).

- *Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:* Bà Lê Thị C, sinh năm 1966;

ĐKKHKT và hiện trú tại: Chùa C, phường C, thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương.(Vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và trong quá trình tố tụng, người yêu cầu giải quyết việc dân sự là ông Lê Văn M trình bày:

Bố ông là Lê Văn H, sinh năm 1933, chết năm 2022 và mẹ ông là Đinh Thị R, sinh năm 1938, chết năm 2008. Bố mẹ ông sinh được 7 người con gồm: Lê Thị L, sinh năm 1960, chết năm 2001; Lê Văn D, sinh năm 1963, chết năm 2013; Lê Thị C, sinh năm 1966; Lê Văn M sinh năm 1969; Lê Thị C1, sinh năm 1972; Lê Thị L, sinh năm 1974; Lê Thị L2, sinh năm 1980. Tất cả các anh chị em ông khi sinh ra đều là người

khỏe mạnh bình thường, gia đình tiền sử bên nội ngoại không có ai mắc bệnh về thần kinh. Tuy nhiên, chị ruột ông Lê Thị C – sinh năm 1966 sau khi học xong là người khỏe mạnh bình thường nhưng đến năm 2000 thì bị tâm thần phân liệt suy giảm trí nhớ, mất ngủ triền miên, quên các vị trí các đồ đạc.... ngày 27/9/2000 gia đình đã đưa bà Cây đi khám tại bệnh viện thần kinh Gia Lộc – Hải Dương, ngày 30/10/2000 vào viện với chuẩn đoán là theo dõi tâm thần phân liệt tái phát, ngày 07/12/2001 ra viện chuẩn đoán là Tâm thần phân liệt, tình trạng của bà C khi ra viện là bệnh tạm ổn. Đến năm 2004 thì bà C đi tu tại chùa C – Chí Linh. Đến khoảng năm 2006- 2007 thì bà C bị tái phát, gia đình đã đưa bà C đi khám và điều trị ngoại trú. Từ năm 2016 cho đến nay, do tuổi cao nên bệnh tình của bà Lê Thị C không thuyên giảm mà càng nặng thêm, hiện tại bà Lê Thị C mệt mỏi, chân tay co quắp, khó đứng ngồi được, mọi sinh hoạt cá nhân phải phụ thuộc vào người khác kể cả ăn uống, đại tiểu tiện tự do, không chủ động ý thức được hay chửi bới. Hàng tháng gia đình vẫn đưa bà Cây thăm khám và lấy thuốc tại trung tâm y tế phường Nam Đồng – thành phố Hải Dương nhưng bà Cây không uống thuốc nên bệnh tình ngày càng nặng, mọi sinh hoạt đều phụ thuộc vào người khác. Bản thân bà Lê Thị C không được hưởng chế độ trợ cấp xã hội của nhà nước. Hiện nay bà Lê Thị C do em gái là Lê Thị Lầu và các anh chị em thay nhau chăm sóc tại Chùa C – Chí Linh – Hải Dương.

- Những vấn đề yêu cầu Tòa án giải quyết: Để đảm bảo quyền lợi cho chị ông là bà Lê Thị C cũng như người thân trong khi bà Lê Thị C không có chồng, con bản thân ông là em trai thứ 4 (em trai duy nhất còn trong gia đình) đề nghị Tòa án tuyên bố bà Lê Thị C, sinh năm 1966; địa chỉ: Chùa C, phường C, thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương là người mất năng lực hành vi dân sự hoặc là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

- Lý do, mục đích, căn cứ của việc yêu cầu Tòa án giải quyết đối với những vấn đề nêu trên: Trường hợp bà Lê Thị C là người mất năng lực hành vi dân sự thì ông sẽ đề nghị UBND phường C – thành phố Chí Linh cử ông là người giám hộ cho bà C. Trường hợp bà Lê Thị C là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi thì ông đề nghị Tòa án chỉ định ông là người giám hộ đương nhiên cho bà C theo quy định của pháp luật và ông sẽ là người đại diện hợp pháp trong các giao dịch dân sự liên quan đến quyền lợi của bà Lê Thị C.

Trong quá trình giải quyết vụ việc dân sự, Tòa án đã tiến hành xác minh tại địa phương, làm việc với các anh chị em của bà Cây và những người hàng xóm sống gần nơi bà C sinh sống đều thống nhất thể hiện: Từ năm 2006 – 2007 bà C có biểu hiện không bình thường như suy giảm trí nhớ, mất ngủ triền miên, quên các vị trí đồ đạc, từ năm 2016 bệnh của bà C nặng hơn, khoảng hai năm nay bà C không tiếp xúc với mọi người chỉ ở trong phòng, mọi sinh hoạt phải có người phục vụ, đến nay không nhận

thức, làm chủ được ý thức và hành vi chuẩn mực.

Sau khi nhận được Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự và giấy triệu tập đến tham gia phiên họp. Vì lý do điều kiện công việc nên ông Lê Văn M có đơn xin vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký và người tham gia tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự. Về đường lối giải quyết: Viện kiểm sát đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Lê Văn M tuyên bố bà Lê Thị C là người mất năng lực hành vi dân sự (mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi). Ông Lê Văn M phải nộp lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương nhận định:

[1] Về thủ tục giải quyết vắng mặt người yêu cầu: Người yêu cầu ông Lê Văn M đã được Tòa án triệu tập họp lệ. Ông Lê Văn M đã có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp vì lý do công việc. Do vậy, Tòa án nhân dân thành phố Hải Dương mở phiên họp giải quyết việc dân sự vắng mặt người yêu cầu là phù hợp với quy định tại Khoản 2 Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về thẩm quyền giải quyết vụ việc: Ông Lê Văn M có đơn lựa chọn Tòa án nhân dân thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương giải quyết việc dân sự, nên căn cứ điểm a, khoản 2, Điều 40 Bộ luật Tố tụng dân sự thì vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Hải Dương.

[3] Xét yêu cầu của người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Căn cứ lời khai của người yêu cầu trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp. Căn cứ lời khai của người làm chứng, biên bản xác minh do Tòa án thu thập đã xác định: Từ năm 2006 – 2007 bà C có biểu hiện không bình thường như suy giảm trí nhớ, mất ngủ triền miên, quên các vị trí đồ đạc, từ năm 2016 bệnh của bà C nặng hơn, khoảng hai năm nay bà C không tiếp xúc với mọi người chỉ ở trong phòng, mọi sinh hoạt phải có người phục vụ, đến nay không nhận thức, làm chủ được ý thức và hành vi chuẩn mực, hiện tại bà C do bà Lê Thị L1 (là em gái) nuôi dưỡng.

Căn cứ Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 295/KLGD ngày 29 tháng 11 năm 2023 của Viện pháp y tâm thần trung ương đã kết luận: “Tại thời điểm giám định đối tượng Lê Thị C có bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng ở giai đoạn sa sút. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.5. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Vì vậy, việc ông Lê Văn M yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Lê Thị Cây là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ chấp nhận, phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự và chi phí giám định:

Ông Lê Văn M phải nộp toàn bộ lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật; Ông Lê Văn M tự nguyện chi trả chi phí giám định cho cơ quan giám định nên không đặt ra giải quyết.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 40; các điều 143, 149, 370, 371, 372, 376 và 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án của Ủy ban thường vụ Quốc Hội ban hành ngày 30 tháng 12 năm 2016,

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Lê Văn M: Tuyên bố bà Lê Thị C, sinh năm 1966; địa chỉ: Chùa C, phường C, thành phố Chí Linh, tỉnh Hải Dương là người bị mất năng lực hành vi dân sự (mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi).

2. Người yêu cầu ông Lê Văn M phải nộp 300.000 đồng lệ phí sơ thẩm nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng án phí sơ thẩm đã nộp là 300.000^d theo biên lai số AA/2023/0000578 ngày 09/10/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương. Ông Lê Văn M đã nộp đủ lệ phí sơ thẩm.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Người yêu cầu;
- Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- VKSND thành phố Hải Dương;
- Lưu hồ sơ việc dân sự;
- Lưu VP.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Phạm Thị Khánh Thiện